

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**D. Haymo-//nis Episcopi Hal-/berstattensis, De Varietate//
librorum, siue de Amore cœlestis// patriæ libri. III. ...**

Haimo <Halberstadensis>

Coloniae, 1531

VD16 H 231

LIX Quod contrariae sint inter se cordis compunctio & delitiae, & quām
magna in Dauid fuerit compunctio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29814

HAY. DE VARIET. LIB.

uersa & penitus delet. Cōcupiscentiarū flāmas si inuenierit vt fluuius inundans extinguit & enecat. Cu
rāe multitudines & perturbatiōes si videat, vt figel
lo quodā exturbat & effugat, & procul esse à domi-
cilijs animē iubet, ac sicut puluis non potest stare an-
te faciem venti, ita nihil malarū cogitationum in ani-
ma residere potest, vbi cordis cōpunctio affuerit.

Quod duo sunt genera cōpunctionis.

Caput LVIII.

Do namq; genera cōpunctiōis quib⁹ semet-
ipsos fideles in ara cordis immolant. Quia ni-
mir dñi sitiens anima prius timore cōpungi-
tur, post amore. Pri⁹ eī se in lachrymis afficit, quia
dum malorū suorū recolit, pro his pati supplicia eter-
na pertimescit. At dum longa mōrroris anxietate fu-
erit formido cōsumpta, quædā iam de p̄sumptione
veniæ securitas nascitur, & in amore cælestiū gaudi-
orū animus inflāmatur. Et qui prius flebat ne cluce-
retur ad suppliciū postmodū flere amarissime inci-
pit, quia differt à regno. Contēplatur etem⁹ mens qui
sint illi angelorū chori, que societas beatorū spirituū,
q̄ maiestas æternæ visionis dei, & amplius plangit
quia à bonis perennibus deest, quā flebat prius, cum
mala æterna metuebat. Vtrāq; aut nostræ cōpuncti-
onis hostiam grataanter accipere dignatus est Chri-
stus, qui & pro p̄ctō lugentibus atq; afflictis clemen-
ter errata dimittit, & pro ingressu vitæ cœlestis tota
mētis itentiōe feruētes eterna suę visiōis luce reficit.

Quod cōtrariæ sint inter se cordis com-

LIBER SECUNDVS.

punctio & delitiae, & q̄ magna in David fue-
rit compunctio.

Caput LIX.

Sicut impossibile est ut ignis inflametur in aqua
ita impossibile est cōpunctionē cordis vigere ī
delitijs. Cōtraria hæc eī sibi inuicē sunt & per-
emptoria. Illa eī mater est flet⁹, hæc mater est risus,
illa cōstringit, ista dissoluit. Illa animæ alas innectit,
& volare facit ad celū, hæc plūbi pondus imponit &
demergit in infernū. Propheta namq̄ David corde
cōpunctus, iudicij futuri intra semetipsum memo-
riā retexens, diemq̄ illū semper in oculis habens, nū
quā à tribulatiōe animi & cōpunctione cordis vaca-
bat: quæq; nos vix aliquā & satis raro ad memoriā re-
uocamus, illius mens & cogitatio habebat semp in-
tra se, & dei iudicia totis mentibus intremebat. Nā
& idem beatus David rex erat, sed tñ cunctis q̄ eum
circūstare & cōstringere videbant abruptis, ira erat
in p̄tate positus, tanq̄ om̄ibus esset ipse subiectus, &
in purpura q̄si in cilicio iacebat, cinere cōspersus, &
corde cōpunctus. Aula regalis era ei tanq̄ eremiva
stissima solitudo. Hec aut̄ oīa agebat in eo cordis cō-
punctio. Vis scire quantus in eo timor fit diuinī iu- Psal. 50;
dicij: audi qd dicit. Iniquitates si obseruab; domine
quis sustinebit: Nouerat eī & valde nouerat, quia
ī mult; criminibus obnoxij sumus deo. Et quia etiā
parua p̄tā, & ea de quib⁹ etiā nec suspicamur dedu-
cūtur ad iudiciū, & ideo magna in eo erat cordis cō-
punctio. Quatuor sunt q̄litates affectinonū, quibus
mens iustitio salubri cōpungitur, hoc est, memo-

g

HAY. DE VARIET. LIB.

ria p̄teritor̄ facinorū, recordatio futurae p̄cnarū, cōsideratio peregrinatiōis suae in huius vitae longin quitate, desiderium supernae patriae, quatinus ad eā quantocius valeat peruenire.

Derecordatione peccati. Cap. LX.

BOnū est homini semper aī oculos p̄pria adhibere delicta, secundū Psalmi sententiā. Peccatū meū contra me est semper. Sicut eī non oportet reminisci p̄cti affectū, sic semper necesse est suū in deflendo memorare p̄ctm. Serui dei tanta recordatio debet esset peccati, vt ea quæ gessit semper lachrymās cōfiteat. Vñ & psalmista dicit: Cōuersus sum in grumna mea dum cōfigitur spina. P̄ctm meū tibi cognitū feci, & dixi, pronūciabo aduersus me in iusticias meas dño & tu remisisti iniqtatē p̄cti mei.

De Confessione peccati. Cap. LXI.

Pro. 28. **S**Alomon ait: Qui abscondit scelera sua non diri getur, qui aut cōfessus fuerit & reliquerit ea misericordiā consequet. Hinc beatus Job ait: Quapropter & ego non parcā ori meo. Ori etem suo parcit, qui cōficeri malū quod fecit erubescit. In labore quippe os mittere est, hoc ad confessionē perpetratæ iniquitatis occupare. Sed iustus ori suo nō parcit, q̄a nimis irā iudicis districte p̄ueniēs, verbis cōtra se p̄prię cōfessiōis s̄aeuit. Hinc Psalmista ait: Preueniam faciē eius in cōfessione. Hinc scriptū est. Dic ini quitates tuas vt iustificeris. Ex eo vñ quisq; iustus esse incipit, ex quo sui accusator extiterit. Confessio em p̄cnitentiā monstrat. P̄cnitentia satisfactionē

Psal. 94.